



ТЕРВЕЛ

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

Година III
брой 23
сряда, 09 юли 2008 г.

РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО

РУБРИКА

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

МАДАРСКИЯТ КОННИК – ВЕЧЕН СИМВОЛ НА БЪЛГАРСКАТА ТРАДИЦИЯ



Мадарският конник е символът, с който България ще бъде свързвана за хората по света. Това решиха участниците във финалното гласуване от кампанията „Българските символи“. След гласуването, на специално тържество са обявени следните резултати: Мадарски конник 25.44%, 21.96% - Кирилицата, Царевец-15.03%, Маслодайната роза – 10.16% и Рилският манастир – 8.95%. Право за последна кратка агитация са получили официалните застъпници - историкът проф. Божидар Димитров, който казва за Мадарския конник, че това е „Вечен символ на Българската традиция“, вицепремиерът Меглена Пругчиева, нарича Рилският манастир „Духовен център – минало и бъдеще на България“, министърът на МДААР Николай Василев - казва за кирилицата, че тя е „Универсален символ“, археологът проф. Николай Овчаров - той се застъпва за Царевец, а розата е определена с единствена дума – „красота“. Най-разпространената версия е, че каменния конник е хан Тервел. Това, както и факта, че Мадара е съвсем близо до нас, ни подтикна да разкажем по-подробно на тервелчани това, което до момента е известно за този скален феномен, като резюмираме основни твърдения от изследвания и хипотези на учени, работили по въпроса за символиката и произхода на скалния феномен.



КАКВО СЕ ЗНАЕ ЗА ИЗСЕЧЕНИЯ ВИСОКО В СКАЛАТА КОННИК?

Мадарският конник е релеф, изсечен в скалите на Мадарското плато на 23 м височина от основата на отвесна скала до с. Мадара, Шуменска област. Намира се близо до двете стари български столици Плиска и Преслав и е част от много по-стар култов комплекс на траките и скитите. В подножието на скалите има голяма пещера, където в древността траките са почитали своите божества.

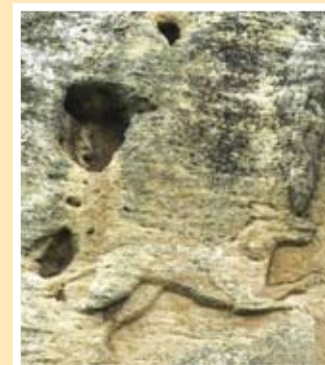
По-късно, вероятно по времето на Хан

Омуртаг, тук е изграден голям прабългарски култов комплекс, включващ скалния релеф, капища, водни басейни, дворцови и жилищни сгради и други постройки. Мадарският конник е единственият скален релеф в Европа от ранното Средновековие. Размерите му са: височина 2.6 м и основа 3.1 м. и изобразява конник в естествена големина, лъв, куче и надписи на гръцки език. Като цяло, изображението напомня триумфалните сцени в релефната пластика на Иранския Изток и античните художествени традиции. През 1979 г., на сесията на Комитета за световно културно и природно наследство (Юнеско), състояла се в гр. Луксор, Египет, Мадарският конник е включена в Списъка на световното културно и природно наследство.

Първи сведения за Мадарския конник дава унгарският пътешественик Ф. Каниц. Той предполага, че релефът е от времето на Римската империя. Оттогава историческата ни наука предлага различни хипотези за същността на скалния релеф: тракийски конник (Константин Иречек, 1884), герой от националния епос на прабългарите или прабългарско божество (братята Шкорпил, 1895), обикновен ловуващ конник и тържествуващ владетел - хан Крум (Карел Шкорпил).

Релефът е изследван и от чуждестранни учени, най-вече австрийски и руски. Експертът по изкуствата И. Шиговски от Виена посочва връзката на прабългарите с изкуството на предна Азия. Още в древния Египет, Асирия и по-късно особено в Персия, силата на победоносния владетел е подчертавана с различни сцени, където той сразява лъв. С течение на времето тези сцени са изобразявали конкретни важни победи. След 6-ти век към тези сцени е добавено и куче. Получената форма на ловна сцена е само привидна, защото винаги идеята на изображението е да се подчертае триумфа на войнът – победител. Руският археолог и историк Ф. И. Успенски (1901) характеризира Мадарския релеф като „най-древен и интригуващ старобългарски паметник“, „изключително уникален“ и „най-забележителен“. Според него, в италианския град Равена, където се установяват прабългарите на Алцек (и по-рано на Алциок), има паметник с релефен образ на конник, който подтиква към сравнение с изображението при Мадара.

продължава на страница 3



ДЕН ГОДИНА ХРАНИ

Лятото за някои е време за отдих, а за други – за работа. „Ден година храни“ е казал народът. И наистина е така – летният ден е дълъг, ако строиш или правиш ремонт – има време да видиш какво излиза изпод ръцете на „майстора“, ако работиш на полето – от сутринта до залез слънце можеш да напълниш хамбара със зърно.

Точно в тази посока тече в лятната жегла и животът в Тервел. В града се работи по строежи и ремонти, а на полето се прибира „хлябът“.

Какво видя обективът на нашия фотоапарат само за няколко минути в града и по нивите около него?

Земеделският производител Петър Хорозов започна жътвата на пшеницата. Той обработва около 2700 дка, 1200 от които са засети с пшеница. Тази година освен традиционното хлябно зърно Петър Хорозов ще прибере още реколтата от слънчоглед, рапица, царевица и ечемик. Земеделецът е един от няколкото фермери в общината, които години наред отглеждат над 2000 дка земеделска земя, усъвършенстват познанията си и трупат опит в земеделието, поддържат коректни отношения с доставчици и клиенти.

Започна ремонтът на главната улица в с. Безмер. Допреди няколко дни тя беше на места напълно непроходима, разкъсана от огромни, дълбоки дупки. Сега не се е случило нищо извънредно, това е най-обикновен ремонт, но по дългата, пресичаща селото улица вече спокойно може да се минава – с кола или пеша.

Продължава работата по два много важни за града обекти – църквата и стадиона. Работи се по покривната конструкция на ниските части от църковната сграда. На стадиона се завършиха изкопните работи и се подготви лекоатлетическата писта за полагане на покритие. Паралелно с това се работи по подготовката на модулите за пейките.

Завърши преасфалтирането на тервелските улици „Княз Борис I“ и „Камчия“.



Жътвата



Ремонта на стадиона



Новата настилка на Княз Борис и Камчия



Улицата в Безмер



Църквата

РУБРИКА

МИСЪЛ НА БРОЯ

„Приятел на власт е изгубен приятел.“

Хенри Адамс



РУБРИКА:

ИСТОРИЧЕСКА РУБРИКА

ПЪРВИТЕ МИ СПОМЕНИ ЗА ИВАН ГОЧЕВАТА КРЪЧМА

Димо НЕДЕЛЧЕВ

При заселването ни в Кочмар, Тервелско, в селото нямаше кафене, нито магазин. Значителна част от заселниците бяха упражнявали тази търговска дейност в град Тулча /Северна Добруджа/. Затова съвсем наскоро в селото се откри първо кръчма, и в същата сграда, до нея и магазин. Тези необходими заведения бяха открити от младия, ненавършил тогава 40 години Иван Гочев - седмо от десетте деца на баба Яна и дядо Гочо, който беше починал в с. Хаджилар.

Иван Гочев беше първи братовчед на баща ми - майките им са сестри. За тази фамилия зная много и интересни неща. Дядо Гочо с каруцата си е водил по няколко от поотрасналите си деца и ги е главявал за работници при тулчанските търговци. За тези момчета, когато по различни поводи се завръщали в Хаджилар, хората разказвали, че са по-различни от съселяните си, с по-изразени градски маниери, по-добре облечени. Всички тогавашни момчета станаха мъже, задомени, с деца и внуци, си отидоха от този свят. За Иван Гочевия род съм писал и се спирам на неговия водач, който е връстник на цар Борис III. Роден е през 1894 г., умира в Букурещ през 1940 г., месец преди изселването ни. Иван Гочев, след като се задомява през 1930 г., открива чайна и кафене в Хаджилар, набира опит, и през зимата на 1940 г. стопанисва в Кочмар кръчма и бакалия. Дали така се е случило, или той го е уредил не зная, но кръчмата и бакалията бяха в неговата къща в центъра на селото на шосето Добрич-Силистра. По него време магазините не бяха като днешните. Имаше сол за хората и за животните, газ, цигари, и най-вече богата гама от вълнени платове и прежди, приготвени от сърчните ръце на добруджанки, носещи повече от век колоритните пъстроцветни носии, които бяха само техен патент. И за кръчмата не бяха необходими приготовления за обзавеждане. Няколко продълговати маси и удължени пейки. Една до две големи бъчи с вино, доставени от съседните села, защото в Кочмар нямаше лозя. В продължение на десетина години след настаняването ни на сегашните места нашите хора все не се решаваха да садят лозя, защото не преставаха да се надяват, че ще се завърнат обратно. Но след като започна колективизацията, разбрахме, че връщане назад няма да има. И така, Иван Гочевата кръчма заработи на пълни обороти. На

нашнци се носеше славата, че обичат по-често да попият хубаво домашно вино. Купешките вина и всичките останали напитки не им се нравеха много, но вечер като че ли с магнит ги теглеше кръчмата. Там се събираха повече хора, там научаваха новините. В селото по него време само дядо Авез имаше радио в дома си. Тогавашните мъже обичаха да се почерпват, но и много работеха, не както сегашните, които също обичат да се почерпват, но не всички обичат да работят.

Това е трагедията в днешно време. Иван Гочевата кръчма продължи съществуването си, струва ми се до около 1950 г. Частната търговия по закон беше вече забранена. По градове и села масово се откриваха обществени /държавни/ заведения. В един хубав октомврийски слънчев ясен ден пред Иван Гочевата кръчма се случи събитие, което никога няма да забравя. В селото пристигна 31-ви пехотен Силистренски полк, наскоро сформирани за фронта, потеглил пеш от Силистра за Добрич, откъдето с влаков ешелон трябваше да замине за Южна Тракия. В неделния ден полкът беше спрял за почивка, след което му предстоеше придвижване до ЖП- гарата в Добрич. Пред кръчмата, от другата страна на шосето, имаше голяма поляна, а отсреща бяха джамията и железарската работилница на Георги Колев. От горния край по-късно Борис Мукавеев си построи къща, която синът му още стопанисва. През целия ден веселието не стихна. Полковата военна музика през цялото време не спря. Цялото село излезе на мегдана. Едни плачеха, други се веселяха. Селото тогава имаше около 2000 жители. Не зная по какви причини, но то, както и Тервелска околия тогава се водеха на военен отчет към Силистра. Затова към състава на полка бяха и около 25 мъже от Кочмар, голяма част мобилизирани за фронта и около петима редовни войници от набор 1922-1923, също за фронта. Не зная как се казваше командирът на полка, но от видяното тогава и осмислено след доста години, заключавам, че действително е искал този почивен ден да е истински празник за всички кочмарци, които само преди 4 години са живеели от над един век, изолирани от Отечеството. Друга причина за уреждането на тържеството отдавам на това, че през септември 1916 година българските войски разгромиха румънската армия при силно укрепената

Тутраканска крепост, а след това и при Силистра. На път от Добрич, конницата на генерал Иван Колев разгромява неприятеля, здраво укрепил се на позиции около село Кочмар, като пленява хиляди румънски бойци. През Първата световна война, нашият български класик Йордан Йовков, като военен кореспондент на в. "Военни известия", изпратен по негово желание в Добруджа, в Трета армия на генерал Стефан Тошев, описва събитията на боя при Кочмар в разказа си "Триумф". Майор Крачунеску е пленен и за наше учудване е бил разпитван на мегдана на селото, пред Иван Гочевата кръчма, която по него време била кафене, а собственикът ѝ чиракувал при търговци в Тулча. Какви превратности на събитията! Спомням си за един журналист, който през октомври, при абдикацията на Фердинанд публикувал някои негови изявления. В едно от тях Фердинанд казва, че в началото заварил България само с два кавалерийски полка, а я напуснал с дванадесет полка и две конни дивизии. Когато бях ученик в гимназията в Добрич, няколко поредни години през есента, се провеждаха военни маневри с участието на конните полкове на Добрич и Силистра. Единият символизираше румънските войски, а другият - българските. Маневрите се осъществяваха постъпките на двете воюващи войски в района на Кочмар-Карапелит-Подслон, а навярно и в други райони. Това се знаеше от всички местни хора.

Най-интересна и вълнуваща бе срещата в Кочмар с трима хаджиларци -участници в Първата световна война, от които двама бяха ранени. През 1944 година те бяха на по 60, че и повече години. Дядо Митю Кателеев - с една ръка, дядо Янко Богдана - с ампутирана китка на едната ръка от експлодирала в краката му ръчна граната, която той се опитал да изхвърли от окопа, и дядо Христо Моисов - за разлика от другите беше здрав и читав. Последният се обърна към полковника, като млад войник му отдаде чест, и по ламет ще повтора думите му: "Господин полковник, аз воювах през Първата световна война срещу нашите българи - друг изход нямаше, понеже ни водиха като румънски поданици, защото нашата Добруджа беше под румънска окупация. Искам сега, на стари години, да чуя български марш от нашата, българска музика, а аз, като

на парад да отдам чест на българската войска и българската музика!" Оркестърът се строи срещу кръчмата, пред него застана полковника. След подадения сигнал музиката зазвуча насрещен марш. Понеже времето беше необичайно топло, дядо Христо, облечен в риза със стол яка /тогава не се носеха ризи с обичайните -сега яки/, разкопчана на гърдите му, с цървули и навуца, слаболик, лек и подвижен човек, вдигнал дясна ръка до слепоочието си марширува и отдава чест на полковника, а лявата му ръка плътно притисната към тялото, здраво бе хванала калпака. Аз като поотраснало момче наблюдавах с голям интерес всичко, което ставаше пред очите ми.

Иван Гочевата кръчма беше средище на всички новини в селото -весели и тъжни. Читалище още нямаше, нямаше телевизори и радиоапарати. Най-весело в селото беше през късна пролет, когато засетите пролетници започваха да къпнат, а житата ставаха все по-зелени и буйни. Това бяха най-щастливите мигове за всички селяни, тогава душите им се отваряха и всички благославяха Бога, че се е смилил над тях. И понеже в такива дни не можеше да се работи по полето, те се събираха отново в Иван Гочевата кръчма, почерпваха се и в хубавите си спомени от близкото минало се пренасяха в Северна Добруджа, за която много милееха и обичаха, защото там бяха погребани техните майки и бащи, защото макар и неграмотни, те с основание я имаха за своя Родина, затова и много тъгуваха по нея. И за да утолят мъката си, те поръчваха по гарафа вино, както се пееше в една песен - „С вино се мъка забравя“.

Както съм споменавал и преди, северодобруджанци бяха склонени да влязат в кооператива, но след това отново заработиха с тяхната си сръчност и умение, и славата им се носеше в цяла Добруджа. Някои дори им подхвърляха с насмешка: "Работи като преселник".

Такива бяха и моите съселяни, Такива искам да останат те в спомените на поколенията, защото тези хора вече ги няма, те не са между нас. Нека съхраним хубавите спомени за тях! Да ги споменаваме с добро, защото заслужават това.

РУБРИКА:

ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ



През изминалия период от 28 юни до 4 юли 2008 год. на територията обслужвана от Областна Дирекция „Полиция“ (ОДП)-Добрич, са регистрирани 14 криминални престъпления и произшествия.

През изминалите дни на територията обслужвана от ОД „Полиция“ -Добрич са регистрирани 29 пътно-транспортни произшествия с един загинал и трима ранени граждани.

На 01 юли 2008г. в РПУ – Тервел е получен сигнал за това, че неизвестно лице е извършило кражба на двигател от мотопед марка "Симсон", собственост на жител от гр.Тервел. Мотопедът е бил паркиран на паркинг пред жилищен блок в гр. Тервел. Служители на РПУ– Тервел издирват лицето извършило на престъпното посегателство. Образувано е досъдебно производство.

Подделенията на ОД „ПБЗН“ -Добрич са участвали в гасенето на 8 пожара и 1 аварийно-спасителна дейност.

На 28 юни 2008 година, около 15.05 часа в РС "ПБЗН"-Тервел е получено съобщение за възникнал пожар в стопанска сграда, намираща се на територията на с. Безмер, общ. Тервел. Пожарът е потушен от дежурен екип на РС "ПБЗН"-Тервел. В резултат на пожара са унищожени около 40 квадратни метра от покривната конструкция на сградата.Пожарът е причинен от късо съединение в електрическата инсталация на постройката.

РУБРИКА:

ВЕСТИ ОТ ОБЛАСТТА, СТРАНАТА И ЧУЖБИНА

По-важните новини през изминалата седмица на територията на Областта:

1. Братчета на 8 и 9 години се удавиха в микроязовир край тервелското село Жегларци на 2 юли по обяд. Инцидентът е станал около 13 ч. 8-годишният Сейхан Насуф и с година по-големият му брат Синан Насуф се разхождали заедно със свой приятел край водоема. Синан, който учи в помощното училище-интернат "Любен Каравелов" в Каварна, скочил във водата. Брат му го последвал. И двамата обаче не умеели да плуват и започнали да се давят. Жена от работещите по програми за временна заетост в намиращия се наблизо гробищен парк забелязала давещите се деца и се развикала. На помощ се притекли двама пастири. Те скочили във водата, но било твърде късно и успели само да извадят трупове на децата. Микроязовирът се използвал доскоро за поливане на площите, засети с тютюн. Водоемът е на около 100 метра от селото. Неотдавна е бил зарибен и хора от Жегларци и съседните села често ходели там да ловят риба. Цялото село е потресено от трагедията. Малчуганите са единствените деца в семейството на Сейдамед Насуф. Той е безработен. Майката работи като шивачка в Тервел.

По-важните новини през изминалата седмица на територията на страната:

1. Просветното министерство предлага да се увеличи издръжката на децата с увреждания, които учат в интегрирана среда. Специалните

училища за децата със средни и по-тежки форми на увреждания ще продължат да съществуват, както и досега. Грижата за тях ще бъде много по-сериозна както във финансово, така и в административно и организационно отношение, заявяват от просветното министерство. Пак от там предлагат да се увеличи издръжката на децата с увреждания, които учат в интегрирана среда.

2. Шефът на Разплащателната агенция на фонд "Земеделие" Димитър Тадаръков подаде оставка след година и десет дни на поста. Причината за оттеглянето му от поста са спрените преди дни 183 млн. лв. за две мерки по предприемчивостта програма. Това са проекти, сключени преди назначаването ми на поста, но аз поемам отговорността, защото съм морален човек, обясни Тадаръков. Той допълни, че за 12-те месеца на поста е одобрил 900 проекта, никой от които все още не е получил финансиране. Лошите проекти по програмата са под 3%, допълни шефът на ДФ"Земеделие". Не мога да изляза пред фермерите и да им кажа, че Европа е спряла парите им. Очакваше се молба за напускане да подаде и прекия шеф на програма САПАРД и заместник на Тадаръков Владимир Карамисhev. Той обаче отказа да коментира дали ще подаде оставка, както и какво се е случило на срещата в Брюксел. Карамисhev ръководи делегация, която трябваше да разбере какви са конкретните причини за спирането на парите по САПАРД и да вземе мерки за отстраняването на проблемите.

По-важните новини през изминалата седмица от чужбина:

1. Израел се колебаел дали да нападне Иран. В Тел Авив се чувствали застрашени от иранската ядрена програма, но от друга страна умували за последиците. На задълбочен анализ били подложени три аспекта на проблема: огромната разлика в числеността на населението - 65.5 милиона за Иран, срещу 6.5 милиона за Израел, водещата роля, която Иран играе в антиамериканското пространство на ислямския фундаментализъм, и факта, че Иран е сред най-големите производители и износители на петрол в района на Персийския залив. Обстоятелство, което в днешното кризисно време с горивата несъмнено би му осигурило важни предимства при евентуален конфликт. Прогнозата за израелска въздушна атака срещу ядрените инсталации на Иран се чува (къде с повече своеволни интерпретации, къде с по-малко) от доста време и от най-различни места, включително и у нас.

2. Със сумата 30 000 чешки крони (1270 евро) могат да се простят любителите на пиене на алкохол на обществени места в Прага или хвърлящите фасове на улицата, съобщават агенциите. Това предвиждат санкциите въведени от началото на месеца от управата на чешката столица. За непочистване на следите оставени от домашния им любимец, стопаните им могат да

олекнат със сумата от 400 евро.

3. Над 3 млн. евро само за пет дни са изтеглили двама румънци от гръцки магазини чрез фалшиви кредитни карти, съобщава местният в. „Вима“. Хитирите румънци успели да разбият системата за сигурност на голяма местна банка и теглили огромни суми пари в района на столицата Атина. От управата все още търсят информатора на бандитите. Предполага се, че крадците са част от международна мрежа.

4. Ирак изплати 360 млн. щатски долара на България, съобщиха Министерството на финансите, цитирано от БТА. България е първата държава, която постига споразумение за уреждането на задълженията с арабската държава чрез еднократно плащане в брой. В края на 2004 г. Ирак подписа меморандум с кредиторите от Парижкия клуб за редуциране на своите официални дългове по схема: 80 % опрощаване на потвърдените дългове и разсрочване на останалите 20 % за 23 години с 6-годишен гратисен период.

РУБРИКА: ВИЦ НА БРОЯ



Старата тема за блондинките:

Пред касата в операта застава блондинка:
- Два билета за първия ред!
- За "Тоска" или за "Борис Годунов"?
- Не, за мене и мъжа ми!

МАДАРСКИЯТ КОННИК – ВЕЧЕН СИМВОЛ НА БЪЛГАРСКАТА ТРАДИЦИЯ

продължение от страница 1

В 1929 г. руският византолог Х. П. Кондаков го датира в началото на 8-ми век и посочва някои различия между него и подобните му староперсийски скални релефи.

Идеята, че релефът изобразява Тракийски конник – божество е отхвърлена, поради това, че конникът ползва стремена и седло, които са непознати на траките. Другото различие е в това, че в огромния брой намерени изображения на Тракийски конник (над 1500) кучето и лъвът са съюзници на конника, докато тук лъвът е явен враг. Детайлите, доколкото са запазени, подкрепят тезата за прабългарския произход на релефа. Самият кон има подчертано мощни форми, което е характерно и за други изображения на коне от столицата Плиска. Околните надписи, които са на гръцки език и подредени хронологично по часовата стрелка, съобщават за събития, засягащи България и Византия при Тервел, Кормисош и Омуртаг.

От направените множество изследвания на релефа на Мадарския конник сестига до заключението, като се има предвид облеклото – кафтан и другите символи, характерни за прабългарското изкуство: двойна брадва, свастика и мандал, които се откриват в рисунки от старите столици на Първото българско царство – Плиска и Преслав и в култовия център Мадара че конникът е изображение на прабългарски воин. Символите и знаците, които са открити по конника и коня също сочат в тази посока. Шестлъчевата звезда, е определена като соларен знак, а две подобни шестлъчеви звезди са открити и върху оловния печат на кан Тервел, изработен по повод въздигането му в кесарски ранг. Това показва, че „звездната, небесна“ символика е била характерна за ранните български владетели. Затова тези лъчеви знаци върху Мадарския конник са белег на върховната владетелска власт и указание, че конникът е български владетел, **най-вероятно хан Тервел**.

Вторият знак е закрепен в предната част на коня и съдържа два концентрични кръга. Това е вероятно символ на Слънцето, върховния бог на прабългарите.

Подобни двойни кръгове, закрепени в предната част на бойните коне са носили и средноазиатските оногури, предците на Аспаруховите българи, както и персите и прикавказките народи. Оногурите са живели първоначално в областта Уструшана (Унаге от китайските хроники Суй-шу) по горното течение на река Аму дая и склоновете на близката планина Белур (Болор, Белуртаг), днешния Памир. Според Теофилакт Симоката, в областта Уструшана се е намирал големият оногурски град Бакат, известен в средновековието като Байканд, Вокат (ба, бай – бял; кат, канд – град), разположен близо до днешния град

Халчаян.

В първите векове преди и след н.е., част от острушанските оногури мигрират на запад към района на Волга, Кавказ и Черно море и според мнозина български историци стават ядрото на бъдещата Стара Велика България.

Скулптурът, който е издялал Мадарския релеф, е бил обучен не само в стиловите принципи на това изкуство, но е бил запознат и с неговите теми и сюжети, изразяващи идеята за триумф на владетеля над неприятеля.

В модел за реконструкция на Мадарския релеф са включени както нови елементи (конска броня, защитен надиплен кафтан), така и два соларни знака (шестолъчна звезда и двукръговци). Представеният по този начин вид на композицията очертава един завършен образ на ранно-български владетел, който има мощно художествено, военно и политическо въздействие. Очевидно авторите на Мадарския конник и неговите заявители и потребители са били хора с подчертано художествено мислене, основано на символи от древната иранска и месопотамска култура. По всичко изглежда, древните българи са имали свое монументално изкуство и Мадарския конник може да бъде един важен пример за това.

Всичко написано и прочетено за изследванията на Мадарския конник навежда на мисълта, че най-правдоподобната версия за релефа е, че това е изображение на самият хан Тервел, неговото величие и сила на достоен български владетел. И за това най-много българи са гласували именно Мадарския конник да бъде символа на България и бъде поставен на българското евро.

За нас, тервелчани, е чест, че нашият град носи името на хан Тервел и ние сме потомци на велик владетел и на велик и древен народ – прабългарите.

Безспорно за всички в Тервел версията, че Българският символ е Хан Тервел е добра „реклама“, на нашето малко и не особено известно по света градче. Само, че истината изисква да се представят и други известни към момента версии за Конника, затова Ви запознаваме и с хипотезата на Кирил Стойчев, която е диаметрално противоположна на изнесеното по-горе. Ето я и нея:

„Вопита си да разгадаят древните археологически паметници учените по света стигат до извода, че те са в пълна хармония и съответствие със съзвездията и с планетите. За съжаление, в официалната българска наука никой не поглежда към небето, към звездите, а уникални по своя характер паметници са обявявани за ловни сцени. Такъв е случаят с релефа на Мадарския конник. Официалните версии са две:

1. Изображението представлява ловна сцена, в която българският владетел убива с копието си лъв и е следван от вярното си куче.

2. Във втората версия е потърсена някаква символика и конникът е свързан с хан Тервел, който

побеждава византийците, изобразени символично от лъва, а кучето е просто куче.

Неоснователността и на двете версии е видна от факта, че лъвът е с вдигната опашка, следователно не е убит от „копието“, копието е в кавички, защото, първо, е много късо и, второ – завършва с полумесец, което е изключително нехарактерно за едно копие.

Какво всъщност изобразява релефът край Мадара?

Моментът на създаването на първата българска държава в Европа от хан Авитохол през месец април 165 г. Тази точна дата е дадена в Именника на българските ханове, съставен през 765 г. по повод 600-годишнината от основаването на България. (вж. Петър Добрев – Царственик на българското достояние, 1998 г.) В Именника тази дата е посочена като ДИЛОМ ТВИРЕМ, т.е. годината на Змията, месец четвърти.

Календарът на древните българи е базиран на 12-годишния цикъл на планетата Юпитер. Имената на съзвездията в древнотългарския календар са както следва: Мишка (Водолей), Вол (Риби), Барс (Овен), Заек (Телец), Дракон (Близнаци), Змия (Рак), Кон (Лъв), Овца (Дева), Маймуна (Везни), Петел (Скорпион), Куче (Стрелец), Свиня (Козирог). Календарът започва с Мишка (Водолей), защото е възникнал 2-3000 години преди Христа, когато най-късият ден, избран за начало на новата година – 22 декември, е бил в съзвездие Водолей. Поради прецесията на земната ос на всеки 2160 г. има отместване на началото на годината с по един зодиакален знак и през 165 г. първият месец от новата година е започвал в съзвездие Свиня (Козирог). В този случай четвъртия месец носи името Барс (Овен).

Нека да обърнем поглед отново към релефа на Мадарския конник, представляващ двойно кодирано хороскопно изображение на момента на основаването на българската държава.

Първи план на тълкуване на символиката на релефа

В един хороскоп главната фигура е Слънцето. Върху релефа тя е изобразена от конника, който не е въоръжен с копие и стрели, както се предполага, а държи в лявата си ръка пастирска гега, положена върху рамото му. Фигурата олицетворява Слънцето, небесния пастир. А „копието“ всъщност е жезъл, който символизира положението на Слънцето в съзвездие Барс (Овен) – фиг.1. При по-внимателно вглеждане в животното под конника ще видим, че то ни най-малко не прилича на лъв, както се твърди. Лъвът има характерна грива и е значително по-едър. Изобразеното животно е тигър или барс – името, с което древните българи са наричали това животно.

В предните си лапи Барсът държи змия, чието изображение е силно ерозирало, но все пак различимо. Тя е символ на годината на Змията – 165

г., когато е основана българската държава.

Кучето, което следва конника, е планетата Венера, която в този момент е могла да бъде наблюдавана много ясно след залеза на Слънцето като Вечерница. (фиг.1).

Втори план на тълкуване на символиката на релефа

На 08.04.165 г. на небето се наблюдава още едно събитие, астрологически много по-значимо от позицията на Слънцето в съзвездие Барс (Овен) – това е съвпадът на могъщия Юпитер с воинствения Марс (фиг. 1). Докато Слънцето е небесният пастир през деня, то Юпитер е небесният пастир през нощта. Той е и планетата, която е била на особена почит у древните българи, самият календар е съобразен с неговия 12-годишен цикъл. В астрологията Юпитер се нарича Големият добротворец, носител е на слава, щастие и успех. На релефа той е изобразен като ездача на коня. Самият кон е съзвездие Кон (Лъв), в което Юпитер се намира.

Барсът в краката на коня е планетата Марс, която е управител на съзвездие Барс (Овен), и затова е изобразена със същия символ. Кучето в този план на тълкуване много точно изобразява позицията на Луната, която в този момент се намира на същото разстояние от съпада на Марс и Юпитер, на което се намира Венера от Слънцето (фиг.1). Змията отново символизира годината на събитието – 165г. сл.Хр.

Заключение. Първата българска държава е била създадена в подножието на Кавказ от кан Авитохол след преселението на българите от районите на Памир и Хиндокуш през 165 г. Подобно скално изображение на конник съществува в Кавказ. Идвайки на територията на днешна България, нашите прадеди увековечават това събитие чрез релефната композиция край Мадара, западочертаят древността и приемствеността на българската държавност, а също и да покажат благословието, дадено от звездите в лицето на могъщия съвпад на Юпитер и Марс в знака на Коня (Лъва), подкрепен от лъчите на Регул (звездата на царете), която в този момент е само на 5 градуса отстояние по еклиптиката от двете планети. **Подобно разположение на звездите и планетите може да се повтори едва след 26 000 години!** Колко малко знаем за звездната мъдрост и богатата духовна и астрологична култура на древните българи! Мадарския конник е единственият по рода си мащабен скален релеф в Европа, а уникалната звездна кодировка към момента на основаването на българската държава го прави уникален в света.”

Кирил Стойчев

Предвид недостатъчните исторически факти, които да потвърдят или отхвърлят изложеното становище, то трябва да се разглежда само като хипотеза. Б.а.

НОВИНИ ЗА ЛЮБИТЕЛИТЕ НА КНИГАТА

Приключи обявената конкурсна сесия за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им с книги и други информационни източници по програмата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ – 2008 г. Основната цел на програмата е да се активизира интереса към книгата и четенето и да съдейства за развитието на библиотеките като основни центрове на духовност, придобиване на знания и информация.

Участието в програмата е на конкурсен принцип, чрез подготовка и защита на проекти, подготвени по утвърдени от министъра на културата правила. Със средствата по проектите библиотеките ще купуват предимно българска литература.

Сесията получи широк отзвук и подкрепа от страна на библиотеките в страната, независимо от вида, читателското предназначение и големината на населеното място. Постъпилите 2 110 проекта бяха анализирани и обсъдени от експертна комисия, която взе решение да бъдат подкрепени 1058. Решението на комисията бе утвърдено със Заповед на министъра на културата № РД 09-368 от 03 юли 2008 година.

От нашата община са утвърдени проектите на библиотеките при читалищата в Тервел, Зърнево и Орляк, както и този на библиотеката при СОУ „Йордан Йовков“.

РЕАЛИЗИРАН ПРОЕКТ

“ДА ОПОЗНАЕМ МНОГООБРАЗИЕТО ОТ ПРАЗНИЦИ И ТРАДИЦИИ НА ЕТНОСИТЕ В ОБЩИНА ТЕРВЕЛ” В ПГТО „ДОЧО МИХАЙЛОВ” ГР. ТЕРВЕЛ



През 2007/2008 учебна година в ПГТО се реализира проект: “Да опознаем многообразието от празници и традиции на етносите в община Тервел” финансиран от ЦОИДУЕМ с 7477 лева.

Целта на проекта бе да се разнообразят извънкласните дейности на младежите чрез целенасочена работа за проучване на културното многообразие в региона, да се създаде атмосфера за взаимно уважение, толерантност и разбирателство между младежите от различните етноси в ПГТО “Дочо Михайлов”.

По проекта се формираха: две групи за проучване на традициите на различните етноси; група “Етно” за

изучаване и представяне на характерни за различните етноси танци и представяне на облекла; група за информационно обслужване на проекта. Преки участници в проекта бяха ученици и учители от ПГТО “Дочо Михайлов”, родители.

Подбрани ученици с ръководители Виолета Симеонова и Гюлджихан Ахмедова, събраха и



подреди облекла от различните етноси за къта, който се намира в “Етно” стая в ПГТО “Дочо Михайлов”. Учениците от двете групи предоставиха традиционни облекла, наследство от баби и родители.

Група “Етно” с ръководител Цветанка Арсенова провеждаше занятия за изучаване характерни за ромите танци, които бяха представени на различни училищни мероприятия.

Групата за информационно обслужване с ръководител Радостина Йорданова подготви материалите в електронен вариант и ги отпечата за оформяне на информационно табло, брошура, презентация, публикация. Изготви се специален брой на училищния вестник под мотото „Опознаването на различните етноси - фактор за създаване на толерантна атмосфера в училище”.

Пред учениците от общинските селски училища се представи презентация за проекта и материали от дейностите. Проведе се семинар по проекта с лектор Муталиб Тасин. Доброволецът Кевин Маркс от Корпуса на мира внесе настроение сред участниците с интересното представяне на типични американски обичаи.

Участниците в проекта посетиха забележителности в околностите на гр.Исперих.

Изпълнението на проекта доведе до опознаване и съхраняване на културното наследство на различните етноси в региона; духовно развитие на младежите от различните етнически групи с малцинствен произход; създаване на атмосфера на взаимно уважение в училище; придобиване на опит на участниците в проекта за проучване, систематизиране и представяне на информация и работа в екип.



НА КРИЛЕТЕ НА ПЕСЕНТА



“Биберони”

На 30 юни читалище „Димитър Дончев-Доктора” ни поднесе последния за творческия си сезон спектакъл. Той бе подготвен от Вокалната студия, която е най-новата формация в читалището.

Вокалната студия е създадена през 2007 година с проекта „Музикална ваканция”, финансиран от Общинската програма „Училището и читалището-естествена и безопасна среда за децата”. В нея участват 16 деца от 5 до 18 години, разделени в три формации, според възрастта им.

Младите певци направиха дебюта си по време на откриването на учебната година в СОУ „Йордан Йовков”. Последваха изяви на „Коледни вълшебства”, детско шоу „Зодиак”, „Мис Тервел”, 24 май, 1 юни и други училищни, читалищни и общински празници.

Приятна изненада за всички гости бе песенният спектакъл „На крилете на песента”. Неусетно изминаха два часа, през които се редуваха бавни и буйни ритми, изпълнител след изпълнител, формация след формация: „Биберони”- Лина, Невена, Данаил, Ивана и Ивалена; „Усмивки”- Дари, Нина, Камелия, Галя, Мая, Ели и Гери и “Sweet singers”- Борислава, Деси, Цани и Нина. Изпълненията им се допълваха отлично с танците на камерната формация от ФТА „Калинка Вълчева” и на състава за латиноамерикански танци. Изненада за всички бе



„Всеотдайност” – Деси и ФТА „Калинка Вълчева”

изпълнената от „Бибероните” „Седнало е Джоре дос” със съпровод на живо от малките музиканти- пианистите Светлозарин Бошнаков и Димитър Керанов и гайдаря Валери Пламенов. Музикален педагог на вокалните формации и музикантите е Живко Колев.

Всички изпълнители и техния ръководител получи много цветя и пожелания за нови сцени от Кмета на Община Тервел инж. Живко Георгиев, от Председателя на Читалищното настоятелство Невена Денева и от родителите на най-малките певци „Бибероните”.

Финансираният от Община Тервел проект „Музикална ваканция” е доказателство, че тя е загрижена за развитието на младите хора в града, а партньорството с екипа от професионалисти, които работят в читалището, винаги носи отлични резултати.



Ели Димитрова, Гергана Георгиева



Вокална студия

ДЕТСКАТА ШКОЛА ПО НАРОДНО ПЕЕНЕ ГОСТУВА В КОТЕЛ

На 23 юни 2008 г. се осъществи мечтата на Детска школа за народно пеене към НЧ „Д. Дончев – Доктора” гр. Тервел да посетят Национално Училище за Фолклорни Изкуства “Филип Кутев”, което се намира в град Котел. Посрещнати бяха от зам. директора Петър Арканев, преподавателя по народно пеене диригент на представителния хор Катя Борулова и част от представителния ученически народен хор, които представиха три песни пред децата от детската школа. Децата от Тервел бяха очаровани и възхитени от момичетата и момчетата които демонстрираха великолепно владение на стилите особености на различните фолклорни области и с лекота се справят с най-трудните партитури - безспорно постижение на диригентката Катя Барулова.

Зам. директора на НУФИ Петър Арканев разведе

и разказа за училището на децата от тервелската школа за народно пеене, което е основано на 2.X.1967 г. и е първото средно училище за български фолклорни песни и инструментална музика в Европа. Дава възможност както на чужденците, така и на българите да се запознаят с българския фолклор и да почувстват българския дух и култура. Музикално училище “Филип Кутев” разполага с прекрасна база за обучение и живеене. Училищният комплекс включва: концертна зала с капацитет 200 места, зала за танци, музикална библиотека, 12 учебни кабинета с пиана, общезитие със столова, хотел за туристи и гости.

Специалностите в музикалното училище са: кавал, гайда, тамбура, гъдулка, фолклорни песни и танци, направа на народни инструменти - лютиерство.

Продължителността на обучението е 5 години.

Програмата включва общи и специални музикални предмети. Ежедневно учениците имат индивидуални уроци по фолклорна музика и пиано. Обучават се от високо професионални, квалифицирани учители и специалисти.

Всички учащи задължително участват в един или няколко училищни оркестри и ансамбли (вокални, инструментални, вокално-инструментални и танцови), които се различават по размер. Те могат да бъдат от 7, 14, 22, 35 или 45 души.

Възпитаниците на музикално училище “Филип Кутев” участват в различни концерти, фестивали и състезания в страната и чужбина.

Детска школа за народно пеене към НЧ „Д. Дончев – Доктора” гр. Тервел с ръководител Радка Адамова благодарят на инж. Живко Георгиев кмет

Община Тервел и неговият екип за съдействието да се осъществи срещата с Националното Училище за Фолклорни Изкуства “Филип Кутев”, както и на председателя на НЧ „Д. Дончев – Доктора” Невена Денева.

